

sluttet Selskab, der selv supplerer sig, og hvor det derfor ikke er udelukket, at visse Retninger til Tider kan faa større, andre ringere Indflydelse, end de har Ret til. Endelig er der Carlsberg-Fondet. Det er udsprunget af et storsynet Borger-sind, af en praktisk Mands Ærbødighed og Begejstring for Videnskaben, udsprunget netop af Tanken om Videnskabens og Videnskabsmændenes ringe Kaar i et lille Land, og det staar i sin Oprindelse og i sin Virkemaade nær ved den Opgave, der stilles det Rask-Ørstedeske Fond, med hvilket det kunde tænkes at samvirke, og er derfor ogsaa foreslaaet repræsenteret i dennes Bestyrelse. Men det tager kun Sigte paa den hjemlige Videnskab. Det nye Fond skal betone, at Videnskaben er en international Magt, i hvis Arbejde Kræfter fra alle Lande maa mødes og befrugte hinanden gennem gensidigt Initiativ og gensidig Kritik. Og netop i disse Tider, hvor saa mange Baand mellem Folkeslagene er blevet brudt, saa mange Lidenskaber lægger sig i Vejen for Samarbejde mellem Landene, vil der være Mulighed for, at en saadant Hjælpefond selv i et lille Land vil kunne blive et frugt-bart Spirepunkt, ud fra hvilket der før eller senere gror Traade, gennem hvilke Tankerne paa ny kan komme hinanden imøde og levendegøre Bevidstheden om, at Videnskaben, naar den paa alsidigst Maade skal naa frem mod sit Maal, maa være et Menneskehedens Fællesværk, i hvilket nationale Fordomme og fjendtlige Modsætninger maa udlignes. Der er Øjeblikke, hvor de smaa, udenfor Sammenstødene staaende Folkeslag ved denne deres Stilling ogsaa udenfor Mistæneliggørelsen kan faa en Opgave, hvis Løsning de store har vanskeligt ved at overvinde sig selv til at gøre det første Skridt til, og som dog maa løses, for at ikke for betydningsfulde og omfattende menneskelige Værdier skal gaa tabt.

Jeg anbefaler derfor paa mit Partis Vegne Lovforslaget til beredvillig Fremme. Jeg anser det for et Fortrin, at man i Forslaget er blevet staaende ved Oprettelsen af et Fond, hvis Virksomhed stadig kan antage den Skikkelse, Forholdene maatte kræve, og ikke har valgt at stifte en fast Institution eller Anstalt, et Akademi, eller hvad man vilde kalde det, der let kunde stivne i sine Former og i sine Personligheder. Og jeg anser det for et Fortrin, at Statsmagten, Udtrykket for den fællesborgerlige Samfundsforneemmelse, staar bag det hele som Fondets Ophavsmand, som Deltager i Ledelsen og som

Kontrol med Virksomheden. Det vil i Tider, hvor der trænges dertil, kunne skaffe Lys og Luft.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Jeg maa takke for den velvillige Modtagelse, som Lovforslaget har mødt hos alle Partiers Ordførere. Der er ikke meget for mig at udtale mig om; kun en enkelt Bemærkning til det ærede 14de landstingsvalgte Medlem (Bojsen) skal jeg gøre.

Det ærede Medlem undrede sig over, at jeg i mit Lovforslag havde glemt Polyteknisk Læreanstalt. Det har jeg ingenlunde. Inden Lovforslaget blev udarbejdet, har jeg netop personlig under en Forhandling med Repræsentanterne for det nedsatte Udvalg fremsat den Tanke, om man ikke foruden de af Udvalget foreslaaede Medlemmer af Komiteen ogsaa skulde tage et Medlem fra Polyteknisk Læreanstalt med. Der blev da fra Udvalgets Side sagt, at det kunde man i og for sig ikke have meget at erindre imod, men man maatte saa ogsaa udvide Komiteen mere, idet man saa — hvad Forhandlingerne i Folketinget viste, at man ogsaa der ønskede — maatte have en rigeligere Repræsentation for Universitetet, saa at Aandsvidenskaberne kom til at staa fuldt paa Side med Naturvidenskaberne. Men navnlig blev det fremhævet, og vel ogsaa med nogen Ret, at Polyteknisk Læreanstalt foruden at repræsentere Videnskaben dog ganske særlig repræsenterer den specielt tekniske Side af Videnskaben, medens der her mere er tænkt paa Videnskaben i al Almindelighed, og at Naturvidenskaberne jo var repræsenterede, idet „Videnskaberne's Selskab“ skal vælge Medlemmer. Som sagt, der var ikke nogen særlig Uvillie overfor denne Tanke. Da jeg imidlertid tænkte, at den maaske kom frem fra Rigsdagens Side, fremsatte jeg Udvalgets Forslag, som det forelaa, og saa snart der fra det andet Tings Side blev udtalt Ønske om Repræsentation for Polyteknisk Læreanstalt, tiltraadte jeg straks dette Ønske, men naturligvis med den af Udvalget ønskede Tilføjelse, at man saa ogsaa udvidede Universitetets Repræsentation med yderligere et Medlem. Der har altsaa ikke alene ikke været nogen som helst Uvillie fra min Side overfor Polyteknisk Læreanstalt, men endogsaa Velvillie, idet jeg, som sagt, selv først tænkte paa at faa den repræsenteret.

Det ærede Medlem omtalte saa Fundatsen og mente, at man helst her fra Tingets Side maatte nedsætte et Udvalg